

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

01 februarie 2021

Colegiul Penal lărgit în componența:

președinte

judcători

mun. Chișinău

DIACONU Iurie

CATAN Liliana

GUZUN Ion

TOMA Nadejda

BOICO Victor

a judecat, fără participarea părților, recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Lilia SÎRBU, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 29 septembrie 2020, în cauza penală privindu-l pe

CARAULAN Petru XXXXX, născut la
XXXXX, originar și locuitor al **XXXXX**.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 10.06.2019 – 09.03.2020;

Instanța de apel: 27.06.2020-29.09.2020;

Instanța de recurs: 10.12.2020-01.02.2021.

Asupra recursului ordinar declarat Colegiul Penal lărgit

c o n s t a t ă :

1. Prin sentința judecătorească Cimișlia, sediul Leova, din 09 martie 2020 CARAULAN Petru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (4) Cod penal și condamnat, cu aplicarea art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, la închisoare pentru un termen de 5 luni, în penitenciar de tip semiînchis.

Potrivit prevederilor art. 85 alin (1) și (3) Cod penal, pentru cumulul de sentințe la pedeapsa aplicată i s-a adăugat parțial pedeapsa stabilită și neexecutată prin sentința Judecătorească Chișinău, sediul Ciocana, din 03 decembrie 2018, stabilindu-i-se pedeapsa definitivă închisoare pe un termen de 6 luni (șase), în penitenciar de tip semiînchis.

În vederea asigurării executării pedepsei, s-a dispus anunțarea în căutare a inculpatului, aplicarea arestului preventiv și calcularea termenului pedepsei din momentul reținerii.

2. Prima instanță, în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, a stabilit că CARAULAN Petru, nefiind deținătorul permisului de conducere perfectat pe numele său, cu categorii admise pentru conducerea unităților de transport, la 13 martie 2019, fiind sub influența băuturilor alcoolice, s-a urcat la ghidonul motocicletei de model „Alpha YX 70”, fără numere de înmatriculare, prin ce a încălcat prevederile Regulamentului circulației rutiere aprobat prin Hotărârea

Guvernului 357 din 13 iunie 2009 și anume: art. 14, pct. a) RCR – conform căruia conducătorului de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul dacă a consumat băuturi alcoolice, droguri sau alte substanțe contraindicate conducerii, se află sub influența preparatelor medicamentoase care conduc la reducerea reacției, – și, deplasându-se pe drumurile publice din sat. Covurlui, r. Leova, a fost stopat de către colaboratorii Inspectoratului de Poliție Leova și, fiind suspectat în conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate produsă de alcool, la ora 16:30, a fost supus testării alcoolscopice cu aparatul special de tip „Drager”, în urma cărui fapt s-a constatat că concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat constituie 0,94 mg/l, ceea ce potrivit art. 134¹² alin.(3) Cod penal, se califică ca stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Aceste acțiuni au fost calificate în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal – *conducerea mijlocului de transport de către persoana care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, acțiune săvârșită de către o persoană care nu deține permis de conducere.*

2.1. În motivarea soluției prima instanță a reținut că:

- în ședința preliminară, inculpatul a indicat prin înscris autentic că recunoaște faptele indicate în rechizitoriu și probele administrate la etapa urmăririi penale, nu dorește administrarea de noi probe, solicitând instanței, judecarea cauzei în baza probelor administrate la etapa urmăririi penale, care prin încheierea protocolară a fost admisă;

- fapta recunoscută de inculpat a fost pe deplin dovedită, vinovăția fiind confirmată prin: declarațiile inculpatului, martorilor Mocanu Fiodor, Cazacu Igor, Grinco Ruslan, Nour Ion și Reniță Igor, raportul agentului constatator cu nr: RAP 01 116944 din 13.03.2019, procesul-verbal de constatarea conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate din 13.03.2019, procesul-verbal de înlăturare de la conducerea vehiculului întocmit la 13.03.2019, rezultatul aerului, procesul-verbal de examinare a mijlocului de transport, informația eliberată de CMF Leova;

- la stabilirea pedepsei se invocă prevederile art. art. 61, 75 Cod penal, ținându-se cont de: *caracterul și gravitatea infracțiunii săvârșite* și anume de faptul că prin acțiunile sale inculpatul a comis o infracțiune ușoară; *persoana inculpatului* care potrivit caracteristicii eliberate de Primăria s. Covurlui se caracterizează pozitiv, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află și conform formularului de evidență nr: 246 – revendicare – a fost anterior tras la răspundere penală pentru infracțiune similară; *prezența circumstanței atenuante* – căința sinceră; *lipsa circumstanțelor agravante.*

Reieșind din cele menționate, s-a concluzionat că scopurile pedepsei penale vor fi atinse, prin aplicarea pedepsei cu închisoarea, a cărei limite se reduc cu 1/3, or infracțiunea a fost comisă cu intenție directă, în interiorul termenului de probă stabilit de o altă instanță pentru comiterii infracțiunii similare (art. 264¹ alin. (4) Cod penal), deci, el nu s-a pus pe calea corijării și nu a îndreptățit încrederea acordată.

Biroul de Probațiune Ciocana, la evidența căruia se află inculpatul, a solicitat solicită aplicarea prevederilor art. 85 Cod penal.

De asemenea, la caz nu sunt aplicabile prevederile art. 90 alin. (11) Cod penal, neconstatându-se cazurile ce permit aplicarea acestora, și, a stabilit pedeapsa prin aplicarea prevederilor art. 85 Cod penal, or noua infracțiune a fost comisă la e

13.03.2019, după punerea în executare a sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Ciocana, și până la executarea pedepsei stabilite.

3. Împotriva sentinței, apel în numele inculpatului a declarat avocatul CEBOTARI Adrian, solicitând repunerea în termen, casarea sentinței și dispunerea rejudecării cauzei de prima instanță, motivând că:

- nu sunt indicate temeiurile neaplicării prevederilor art. 90 alin. (11) Cod penal;
- pedeapsa aplicată este prea aspră, or CARAULAN Petru a recunoscut vina pe deplin, se căiește sincer de cele comise, a săvârșit infracțiunea în condiții excepționale (*înștiințarea că mama, care locuiește singura în sat, se simte rău*), la locul de trai se caracterizează pozitiv, la evidența medicului narcolog și psihiatru nu se află, a săvârșit o infracțiune ușoară, prin acțiunile sale nu a cauzat careva daune și circumstanțe agravante nu au fost stabilite. Mai mult, inculpatul a conștientizat pe deplin aspectul negativ al faptei sale, a colaborat cu organul de urmărire penală la descoperirea infracțiunii, a recunoscut vina din start, s-a supus tuturor cerințelor inspectorilor de poliție, a depus declarații, a trecut testarea cu aerul expirat;
- prima instanță și-a depășit limitele competenței când a dispus cumularea pedepsei cu închisoare și anulării condamnării cu suspendarea condiționată;
- copia sentinței nu a fost recepționată de inculpat.

În instanța de apel, apărarea a modificat cerințele apelului și a pledat pentru casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care lui CARAULAN Petru să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 29 septembrie 2020 a fost repus în termen și admis apelul, casată sentința în partea stabilirii pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre prin care lui CARAULAN Petru, recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod Penal, i s-a stabilit pedeapsa cu închisoare pe un termen de 4 (patru) luni, în penitenciar de tip semiînchis, calculându-i termenul executării pedepsei din 29 septembrie 2020, cu includerea perioadei aflării în stare de arest preventiv de la 08 iunie 2020 până la 29 septembrie 2020.

Au fost menținute celelalte dispoziții ale sentinței.

4.1. Pentru a hotărî astfel, instanța de apel a conchis că:

- obiect de studiu îl constituie individualizarea pedepsei;
- solicitarea de repunere în termen a apelului este întemeiată, de vreme ce din materialele cauzei rezultă că sentința a fost pronunțată în lipsa inculpatului și nu este dovada recepționării copiei sentinței de inculpat, plicul fiind restituit la sediul instanței (f.d. 148-149). De asemenea, cererea de apel a fost depusă la 15 iunie 2020, iar CARAULAN Petru a fost reținut la 08 iunie 2020 și de la această dată a început a curge termenul de apel;
- alegațiile apărării că inculpatul a acționat sub imperiul circumstanțelor excepționale au fost apreciate ca lipsite de suport probatoriu;
- pedeapsa sub aspectul categoriei și modalității de executare corect a fost individualizată, însă în mod eronat au fost interpretate prevederile art. 90 alin. (11) Cod penal, care sunt aplicabile, or la data pronunțării noii sentințe pedeapsa aplicată prin sentința din 03 decembrie 2018 a fost executată în totalitate la 18 decembrie 2019 și greșit au fost aplicate prevederile art. 85 Cod penal.

5. Criticând decizia pentru netemeinicie, recurs ordinar a declarat procurorul SÎRBU Lilia, solicitând casarea deciziei și dispunerea rejudecării cauzei, dacă eroarea de drept nu poate fi corectată de instanța de recurs.

În motivarea recursului s-a invocat că decizia instanței de apel nu conține motivele pe care se întemeiază (pct. 6 alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală) soluția și că au fost aplicate pedepse individualizare contrar legii (pct. 10 alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală).

La caz, instanța de apel greșit a interpretat prevederile art. 85 și art. 90 alin. (10) Cod penal, nefiind necesară anularea condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei, or intervine anularea de drept din momentul săvârșirii unei noi infracțiuni intenționate în perioada termenului de probă. Mai mult pedeapsa se stabilește în conformitate cu art. 85 Cod penal dacă în momentul comiterii noi infracțiuni, persoana se află în termen de probă și nu la data pronunțării hotărârii.

6. Pe marginea recursului nu a fost prezentată referință.

7. Colegiul Penal constată că recursul ordinar a fost depus în termen legal, pronunțarea integrală a deciziei având loc la 26 octombrie 2020, iar recursul a fost depus la 17 noiembrie 2020 și nu este în mod vădit nefondat în sensul art. 432 Cod de procedură penală, fiind admisibil.

8. Judecând recursul ordinar în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că acesta urmează a fi admis, cu casarea totală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, apelul fiind greșit admis.

În lumina practicii constante a CtEDO și a instanțelor naționale, în cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată, de vreme ce viciul fundamental admis în cadrul unei proceduri precedente, care afectează hotărârea pronunțată, este o ignorare esențială a drepturilor și libertăților garantate de CoEDO, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale, instanțele de recurs sunt obligate de a rectifica eroarea de procedură comisă de instanțele ierarhic inferioare, în caz contrar art. 6 CoEDO este încălcat, or se afectează echitatea procedurii (hotărârea CtEDO *Leoni versus Italia*).

Obiectul cenzurii instanței de recurs este limitat la analiza chestiunilor de drept, cât privește modul de aplicare a pedepsei în cazul cumulului de sentinței, respectiv rațiunea și finalitatea exercitării acestei căi de atac, se rezumă la înlăturarea erorilor de drept admise de instanța ierarhic inferioară, la etapa precedentă de judecare a cauzei (art. 434 Cod de procedură penală).

Rezultând din conținutul cererilor de recurs, se constată că recurentul, invocând temeiurile de casare prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10) Cod de procedură penală, pledează pentru desființarea deciziei instanței de apel, motivând că *hotărârea atacată cu cuprinde motivele pe care se întemeiază și au fost aplicate pedepse individualizare contrar legii*.

Argumentul recursului invocat în baza pct. 6) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală nu și-a găsit confirmare, or instanța de apel a indicat la motivele ce au determinat adoptarea soluției.

Cu referire la argumentul că în baza pct. 10) alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, Colegiul constată, că acesta este întemeiat și că, cazului îi este incidentă soluția prevăzută de art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală potrivit

căreia, *judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită și să mențină hotărârea primei instanțe, când apelul a fost greșit admis, instanța apel comițând erori de drept, ce nu permit preluarea concluziilor acesteia, apelul apărării fiind greșit admis.*

În sensul celor arătate, se menționează că potrivit art. 384 Cod de procedură penală *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.*

Lecturând textul hotărârii instanței de apel, se conchide că această nu corespunde exigențelor prevederilor descrise mai sus, or argumentele reținute în seama excluderii prevederilor art. 85 Cod penal, la stabilirea pedepsei definitive inculpatului CARAULAN Petru, sunt lipsite de suport legal.

Prevederile art. 85 alin. (1) și (3) Cod penal stipulează că *dacă, după pronunțarea sentinței, dar înainte de executarea completă a pedepsei, condamnatul a săvârșit o nouă infracțiune, instanța de judecată adaugă, în întregime sau parțial, la pedeapsa aplicată prin noua sentința partea neexecutată a pedepsei stabilite de sentința anterioară. Pedeapsa definitivă în cazul unui cumul de sentințe trebuie să fie mai mare decât pedeapsa stabilită pentru săvârșirea unei noi infracțiuni și decât partea neexecutată a pedepsei pronunțate prin sentința anterioară a instanței de judecată.*

Art. 90 alin. (10) Cod penal prevede că *în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă o nouă infracțiune intenționată, instanța de judecată îi stabilește o pedeapsă în condițiile art.85, dacă, după caz, nu sînt aplicabile prevederile alin. (11) potrivit căruia în cazul în care cel condamnat cu suspendarea condiționată a executării pedepsei săvârșește în perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă o infracțiune din imprudență sau o infracțiune intenționată mai puțin gravă, problema anulării sau menținerii condamnării cu suspendarea condiționată a executării pedepsei se soluționează de către instanța de judecată, la propunerea organului care exercită supravegherea asupra comportamentului celor condamnați cu suspendarea executării pedepsei.*

Din materialele cauzei se statuează că inculpatul la 03 decembrie 2018 a fost recunoscut vinovat și condamnat prin sentința Judecătoreiei Chișinău, sediul Ciocana, în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal la închisoare pe un termen de 3 luni, a cărei executare a fost dispusă a fi suspendată condiționat pe un termen de probă de 1 an, în temeiul art. 90 alin. (1) Cod penal (f.d. 59-60).

Potrivit răspunsului CARAULAN Petru se află la evidența Biroului de Probațiune Ciocana, solicitând aplicarea prevederilor art. 85 Cod penal, în cazul condamnării acestuia pentru noua infracțiune (f.d. 110).

La 13 martie 2019, CARAULAN Petru a săvârșit o nouă infracțiune.

Condiții de aplicare a art. 90 alin. (11) Cod penal nu se întrunesc, or noua infracțiune săvârșită de CARAULAN Petru se atribuie la categoria celor ușoare, comise din intenție.

Deci, la caz, sunt aplicabile prevederile art. 85 alin. (1) și (3) Cod penal, fiind prezent cumul de sentințe, așa cum, de altfel, a statuat și prima instanță, or după pronunțarea primei sentințe, înainte de executarea completă a pedepsei, pe când se afla în termenul de probă, CARAULAN Petru a săvârșit o nouă infracțiune ce se atribuie la categoria celor ușoare, comise din intenție. Mai mult, în alin. (10) art. 90

Cod penal expres este indicat că *urmează a se ține cont de momentul comiterii noi infracțiuni și nu la momentul pronunțării hotărârii judecătorești*, cum a interpretat instanța de apel.

În atare situație, reieșind din cele relevate Colegiul penal lărgit statuează asupra faptului că, în cauza supusă judecării, la etapa examinării apelului instanța a admis eroarea de drept prevăzută de pct. 10) al alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală și a individualizat eronat pedeapsa stabilită lui CARAULAN Petru.

9. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. a) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Admite recursul ordinar declarat de procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia, oficiul Central, Lilia Sîrbu, în cauza penală în privința lui Caraulan Petru **XXXXXX**, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 29 septembrie 2020, pe motiv că apelul a fost greșit admis, și menține sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 09 martie 2020, potrivit căreia:

lui Caraulan Petru **XXXXXX**, recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 264¹ alin. (4) Cod penal, i s-a stabilit pedeapsă sub formă de închisoare pe termen de 5 (cinci) luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 85 alin. (1) și (3) Cod penal, pentru cumul de sentințe la pedeapsa aplicată prin prezenta sentință i-a fost adăugată lui Caraulan Petru **XXXXXX** parțial pedeapsa stabilită și neexecutată prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 03 decembrie 2018, - 3 (trei) luni închisoare, lui Caraulan Petru **XXXXXX**, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 6 (șase) luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, din momentul reținerii.

Decizia este irevocabilă.

Decizia pronunțată integral la 16 februarie 2021.

Președinte

DIACONU Iurie

Judecători

CATAN Liliana

GUZUN Ion

TOMA Nadejda

BOICO Victor